

Istentisztelet – Szentháromság ünnepe utáni nyolcadik vasárnapon

Budapest-Fasor, 2020. augusztus 2. 11:00; MGyTK

Az ünnep igéje: Világosság vagytok az Úrban: éljetez úgy, mint a világosság gyermekei. A világosság gyümölcse ugyanis csupa jóság, igazság és egyenesség. (Ef 5,8-9)

Lekció/olvasmány: Mt 7,15-21 – A hamis próféták és Isten akaratának cselekvése

Óvakodjatok a hamis prófétáktól, akik báránybőrbe bújva jönnek hozzátok, de belül ragadozó farkasok. Gyümölcseikről ismeritek meg őket. Tüskebokróról szednek-e szőlőt, vagy bogáncskóróról fügét? Így minden jó fa jó gyümölcsöt terem, a rossz fa pedig rossz gyümölcsöt terem. Nem hozhat a jó fa rossz gyümölcsöt, a rossz fa sem hozhat jó gyümölcsöt. Amelyik fa nem terem jó gyümölcsöt, azt kivágják, és tűzre vetik. Tehát gyümölcseikről ismeritek meg őket.

Nem mindenki megy be a mennyek országába, aki ezt mondja nekem: Uram, Uram, hanem csak az, aki cselekszi az én mennyei Atyám akaratát.

Textus/a prédikáció alapigéje: 1Kor 8,1b-13 – A bálványáldozati hús kérdése

Az ismeret felfuvalkodottá tesz, a szeretet pedig épít. Ha valaki azt gondolja, hogy ismer valamit, az még semmit sem ismert meg úgy, ahogyan ismerni kell. De ha valaki szereti Istent, azt már ismeri Isten.

Ami tehát a bálványáldozati hús evését illeti, tudjuk, hogy nincs bálvány a világon, és hogy Isten sincs más, csak egy. Mert ha vannak is úgynevezett istenek, akár az égben, akár a földön, mint ahogyan sok isten és sok úr van, nekünk mégis egyetlen Istenünk az Atya, akitől van a mindenség, mi is őérte, és egyetlen Urunk Jézus Krisztus, aki által van a mindenség, mi is őáltala. Viszont nem mindenkiben van meg ez az ismeret, sőt némelyek a bálványimádás régi szokása szerint a húst még mindig bálványáldozati húsként eszik, és lelkiismeretük, mivel erőtlenség, beszennyeződik. Az étel pedig nem visz minket Istenhez közelebb; ha nem eszünk, nem lesz belőle hátrányunk, és ha eszünk, abból sem lesz előnyünk. De vigyázzatok, nehogy ez a szabadságotok valamiképpen megütkezést váltson ki az erőtlenség között. Mert ha valaki látja, hogy te, akinek ismereted van, a bálványtemplom asztalánál ülsz, vajon nem fog-e erőtlenség lelkiismerete felbátorodni arra, hogy ő is megegye a bálványáldozati húst? És így ismereteddel vesztét okozod erőtlenség testvérednek, akiért Krisztus meghalt. Így amikor a testvérek ellen vétkeztek, és erőtlenség lelkiismeretüket megsértitek, Krisztus ellen vétkeztek. Ezért tehát, ha az étel megbotránkoztatja testvéreket, inkább nem eszem húst soha, hogy őt meg ne botránkoztassam.

Kedves Testvérek!

Cserháti Sándor professzor úr annak idején a teológián sokszor emlegette nekünk az Ó- és Újszövetségi idők hagyományával, bizonyos előírásaival és gyakorlataival kapcsolatban az „adiaforon” fogalmát. Vallási okból közömbös, a hitünk számára kevésbé meghatározó, vagy egyenesen érdektelen. Ezt jelenti. Kétezer évvel ezelőtt Pál még intette például a korinthusi nőket, hogy ne tartózkodjanak fedetlen fővel a gyülekezetben; hogy a férfiak rövid, a nők hosszú haját viseljenek. (11,2-16) Ilyen kérdésekkel mi ma már nem foglalkozunk. Aktualitásukat veszítették.

A húsevést illetően is hasonló a helyzet. A hitéletünk szempontjából édesmindegy, hogy eszünk-e húst, vagy hogy milyen húst eszünk. Pál korában, a római korban azonban ez még égető kérdés volt, bonyolult és érzékeny társadalmi, vallási és megélhetési összefüggésekkel. A hús nem volt része az átlagember átlagétrendjének. Drága volt és szinte mindig volt valami köze a pogány istenek kultuszához. A mézsárszékek, a hentes üzletek a különböző isteneknek felállított templomok szomszédságában működtek, a hús pedig, amit ott árultak vagy korábbi iste-

neknek bemutatott állat-áldozatból származott, vagy olyan leölt és kimért állatból, aminek egy kicsi darabját (ha mást nem, legalább a levágott fülét) mindig átküldték a szomszéd templom oltárára áldozatul. A szegények legtöbbször csak valamilyen városi vallási ünnepen, vagy a gazdagok jótékonykodásai révén jutottak húshoz. Mindkét esetben istenségnek felajánlott, tehát pogány oltárról származó, áldozati húst ettek.

A korinthusi, már egyistenhitű, már Krisztuskövető hívők közül egyesek számára a hús evése vagy nem evése lelkiismereti kérdést okozott. Azt gondolták, hogy az ilyen húsnak az elfogyasztása beszennyezi és visszakapcsolja őket korábbi sokistenhitűkhöz. Mások, a hitbeli ismereteik alapján már érettebben, szabadabban, felvilágosultabban gondolkodók számára ez semmi gondot nem okozott. Úgy ették az áldozati húst, mint mások a kenyeret. Pál is ehhez az utóbbi csoporthoz tartozott. A húsevés és általában az evés kérdését rövidre is zárta ezzel: *az étel nem visz minket Istenhez közelebb; ha nem eszünk, nem lesz belőle hátrányunk, és ha eszünk, abból sem lesz előnyünk.*

Az érzékeny lelkiismeretű, a bálványáldozati húst

tabunak tartó keresztények azonban összeütközésbe kerültek azokkal, akik ettek belőle. A „szabadok”, az „erősek” nyíltan lesajnálták, sőt, egyenesen provokálták az „erőtleneket”, az „óvatosakat” azzal, hogy részt vettek ilyen lakomákon. Nem voltak tekintettel ezekre a hitükben még gyöngébbekre. Ahogy nem tartjuk tapintatos viselkedésnek az egykori iszákosok alkohollal kínálását – mert azzal belesodorhatjuk őket a visszaesésbe –, úgy válhattak akadályává a viselkedésükkel ezek az erősek annak, hogy a hitre jutott, a Krisztusért a pogány életvitelükkel csak nemrég szakító testvéreik gondolkodása és élete minél mélyebb gyökeret eresztessen az új, Krisztus-hitben és keresztény életgyakorlatban.

Ez az önhitt és szeretetlen hozzáállás a felvilágosultak részéről teljesen kiütötte a biztosítékot Pálnál. Attól függetlenül, hogy a húsevést illetően Pál velük értett egyet. Felfújta, önmagukat túlbecsülő, tapintatlan hólyagoknak tartotta őket – és velük együtt mindenkit, akik az Isten dolgaiban való nagyobb jártasságuk okán nincsenek tekintettel a hitben kevésbé érett és jártas, az olykor indokolatlan félelmekkel küzdő testvéreikre; és megvetik és lenézik őket, ahelyett, hogy finoman és kedvesen segítenék.

A húsevés adiaforon kérdése így vált Pál számára ugródeszkává ahhoz, hogy elkezdjen a lényegről beszélni. Arról, hogy a szeretet nem lehúzza, hanem épít és felemel! Arról, hogy az erős hordozza a gyengét! És arról, hogy a világról és az Istenről való tudásunk és megismerésünk – bármily okosak is vagyunk, bármily magas fokra jutunk is el valami vagy valaki megismerésében, az mindig töredékes, mindig rész szerint való – tehát maradjunk szerények és alázatosak. *Ha valaki azt gondolja, hogy ismer valamit, az még semmit sem ismert meg úgy, ahogyan ismerni kell.*

A vélt felvilágosultságuk miatt felfuvalkodott korinthusi hívők csoportja úgy értelmezte a hús fogyasztásának a kérdését, hogy attól csak akkor kell tartani, ha a bálványok, akiknek a húst feláldozták valóban azok, akiknek hiszik őket: isteni hatalommal és erővel rendelkező lények. Ha valaki nem így tekint rájuk, nem veszi komolyan vagy kineveti őket, akkor nem kell tartani tőlük. Pál azonban azt mondja, hogy

Urunk Jézus Krisztus! Segíts minket a régi és rossz, sokszor babonás beidegződéseink levetkezésére. Segíts minket, hogy jó lelkiismerettel együnk, vegyünk, tegyünk és használjuk azt, amit adsz nekünk, testi és lelki ajándékaidat, ételt, tudást, ismeretet. Segíts minket gyermekeidnek arra a valódi szabadságára és szeretetére, aminek része az önkéntes lemondás az olyan mégoly igaz és helyes szavakról és tettekről, melyek másoknak nem az épülését, hanem összeesését, hitbeli megingását eredményezik. Ámen.

Ének: 325,1 Ha Istenem velem van, Ki lehet ellenem? Ha ő az én oltalmam, Nem ér veszedelem. Ha Krisztust adta értem, Ha Isten így szeret, Nem árthat semmi nékem, Megvéd ő engemet. 364,1 Öröm van nálad, még ha búbanat Ért is minket, Jézusunk. Benned és véled mienk az élet, Nagy Megváltónk, hű Urunk. Te széjjeltéped a köteléket. Ki benned bíz, sziklára épít, Örökké élhet, halleluja! Kegyelmet lertünk, átölel lelkünk, Átfogunk hittel, és nem szakít el Semmi tetőled, halleluja!

a bálványszobrokban is kiábrázolt istenségek nem a vallásos képzelet teremtményei csupán. Az emberi életre igenis befolyással lévő erő, valós szellemi valóság van mögöttük. Amitől megszabadulni nem az elbogatellizálásukkal lehet, hanem úgy, ha egy tőlük nagyobb erő és hatalom uralma alá rendeli valaki az életét. *Mert ha vannak is úgynevezett istenek, akár az égben, akár a földön, mint ahogyan sok isten és sok úr van – írja Pál – nekünk mégis egyetlen Istenünk az Atya, akitől van a mindenség, mi is őérte, és egyetlen Urunk Jézus Krisztus, aki által van a mindenség, mi is őáltala.* Ez a mi hitvallásunk.

Az még nem old meg semmit, hogy nem féljük a bálványokat, ha nevetjük a régi „lekopogós” és hasonló hiedelmeket, ha nem vesszük komolyan a ma minket körbeölelő nem-keresztény vallási és spirituális környezetben rejtőző valós ártalmas hatásokat. Mi azt valljuk és hisszük, hogy egyedül az old meg valamit, hogy azt a szerintünk egyedül igaz és hatalmas Istent féljük, akiről mi tudunk. A mennyei Atyát. Hozzá a szeretet bizalmas kapcsolata fűzi nem csak ószövetségi népét, hanem Jézus felhatalmazása alapján minket is. A belé vetett, személyesen vállalt hitünk, az ő atyai mivolta az, ami megvéd minket vallási és szellemi irányzatok ártalmas hatásaitól. Ő a mi teremtményünk, ő a mi megváltónk.

Később Pál azt is mondja: *Isten, aki azt mondta, hogy a sötétségből világosság ragyogjon elő, ő gyújtott világosságot a mi szívünkben, hogy megvilágosodjék előttünk Isten dicsőségének ismerete Jézus Krisztus személyén.* (2Kor 4,6) Jézusban testté lett, látható lett, megismerhető lett Isten nagy szeretete irántunk és az ő teremtett világa iránt. Isten a teremtő hatalmával és a mentő, értünk szenvedni és meghalni is kész szeretetével is felette áll minden ránk igényt formáló hatalomnak. A hozzá való erős kötődésünk nyújthat számunkra védelmet a környezetünk sok ártó befolyása ellen, és az ő Krisztusban láthatóvá lett szeretete formálhat minket egymásra tekintettel lévő, egymás félelmeit és gyöngeségeit elhordozni kész, másokat magunknál különbnek tartó, nem a hitbeli megütközést, hanem az abban való megerősödést segítő testvérekké. Imádkozzunk!